

# Perhetyön myöntämiskriteerit Pyhännän kunnassa

Perusturvalautakunta 18.8.2009 § 64

## Perhetyö avohuollon tukitoimena

Lastensuojelulaissa veloitetaan sosiaalihuollosta vastaava toimielin järjestämään lastensuojelun avohuollon tukitoimena tarvittaessa perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteluissa perhetyöllä tarkoitetaan esimerkiksi perheen kotona tehtävää perhetyötä, joka voi olla perhetyöntekijän antamaa keskusteluapua ja tukea erilaisissa arjen toiminnoissa. Perhetyöllä voidaan mm. tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään, tehdä vanhemmuuden arviointia ja järjestää lapselle hänen hyvinvointiaan tukevaa toimintaa. Perhetyö on usein käytännön avun ja psykososiaalisen tuen yhdistelmä.

Perhetyötä tehdään yhteistyössä perheen ja perheenjäsenten kanssa, mutta keskeistä työssä on aina lapsen edun turvaaminen. Osana lastensuojelutyötä perhetyö ei ole pelkästään tukea, vaan kontrollin elementti on aina myös läsnä.

Lastensuojelun avohuollon tukitoimena järjestettävästä perhetyöstä tehdään viranhaltijapäätös ja tukitoimen järjestäminen tavoitteineen on kirjattava myös asiakassuunnitelmaan. Pyhännällä avohuollon tukitoimena järjestettävästä perhetyöstä päätöksen tekee sosiaalijohtaja.

Perhetyön tulee olla mahdollisimman tavoitteellista ja suunnitelmallista ja työskentelyn tarve ja tavoitteet kartoitetaan yleensä heti työskentelyprosessin alkaessa. Perheelle tehdään perheen tuen tarpeen arviointi sekä perhepalvelusopimus. Kun työskentely perheen kanssa on lähtenyt käyntiin, tehdään lisäksi perhetyön suunnitelma.

Pyhännällä sopimukset tekee perhetyöntekijä yhdessä sosiaalijohtajan kanssa. Tarvittaessa mukaan kotikäynneille ja perhetyö prosessiin otetaan Haapaveden kaupungin sosiaalityöntekijä. Yhteydenotot perhetyön osalta sosiaalityöntekijään hoitaa sosiaalijohtaja.

Suunnitelmallisella ja selkeällä työskentelyllä pyritään myös motivoimaan ja sitouttamaan perhettä yhteiseen työskentelyyn.

**Korjaavalla perhetyöllä** tarkoitetaan lastensuojelullista, suunnitelmallista ja tavoitteellista perheen tilanteen selvittelyä ja yhdessä sovittuihin muutoksiin tukemista. Korjaavan perhetyön aloittaminen vaatii lastensuojelun asiakkuuden.

Korjaavan perhetyön perustehtävänä on lapsiperheiden tukeminen ja kuntouttaminen vaikeissa elämäntilanteissa lastensuojelun sosiaalityön tukitoimena, kun lapsen huolenpito, tarpeet ja turvallisuus ovat uhattuna.

Korjaava perhetyö on perheen kriisitilanteessa tarjottavaa tehostettua tukea jossa on mukana vahvasti myös kontrolli. Perhe voidaan velvoittaa osallistumaan perhetyöhön lastensuojelun toimesta. Työskentelyn aloittamisesta, työskentelyjakson pituudesta, seurannasta ja arvioinnista päätetään yhdessä työntekijöiden ja perheen kanssa.

## **Perhetyö ennalta ehkäisevänä toimintamuotona**

Silloin kun perhetyötä järjestetään lastensuojelun tarvetta ennaltaehkäisevänä toimintana, kohderyhmänä ovat laajasti kuntalaiset ja palvelun piiriin pääsemisen kynnys on matala.

**Ennaltaehkäisevällä perhetyöllä** tarkoitetaan lapsiperheille järjestettävää kokonaisvaltaista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä tukemista. Perhettä autetaan kokonaisuutena, mutta myös perheenjäsenten yksilöllisiin tarpeisiin vastataan. Perhetyö voi olla vapaaehtoisuuteen perustuvaa eikä vaadi lähetettä tai asiakkuutta lastensuojelussa, mutta muutoin on ilmennyt huolta perheestä.

Ennaltaehkäisevän perhetyön perustehtävänä on perheiden elämänhallinnan ja omien voimavarojen käyttöönoton tukeminen sekä arjessa selviytymisen vahvistaminen.

Perhetyö voi liittyä vanhemmuuden tukemiseen, lasten hoidon ja kasvatuksen ohjaamiseen, kodin arjen ja arkirutiinien hallintaan, perheen toimintakyvyn vahvistamiseen uusissa tilanteissa, perheen vuorovaikutustaitojen tukemiseen ja sosiaalisten verkostojen laajentamiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn.

Ohjautuminen ennaltaehkäisevään perhetyöhön tapahtuu Pyhännällä sosiaalijohtajan kautta.

## **Lapsiperheiden kotipalvelutyö**

Sosiaalihuoltolain 20 § mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen ja totunaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Sosiaalihuoltolain 21 § mukaan kotipalvelua annetaan alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella niille, jotka tarvitsevat apua suoriutuakseen 20 §. ssä tarkoitetuista tehtävistä. Pyhännällä päätöksen lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisestä tekee sosiaalijohtaja tai vanhus- ja vammaistyönjohtaja.

## **Perhetyöstä ja lapsiperheiden kotipalvelusta perittävät asiakasmaksut**

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään asiakkaalta 5 € tunti. Jatkuvasta ja säännöllisestä palvelusta peritään kuukausimaksu maksukyvyn ja perhekoon mukaan. Lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteenä myönnetystä kotipalvelusta ja perhetyöstä ei peritä maksua. Asiakasmaksulain mukaan kotipalvelusta ei tule periä maksua, mikäli perheen lapsi on päivähoitossa, jossa häneltä peritään maksu. Asiakas voi hakea alennusta tai poistoa maksuun asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteiset elatusvelvollisuuden toteuttamista tai siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.